

AS EG VÕRGUTEENUS

BILANSIGAASI HINNA MÄÄRAMISE METOODIKA

1. Sissejuhatus

- 1.1. AS EG Võrguteenus kui Eesti gaasisüsteemi süsteemihaldur on koostanud käesoleva bilansigaasi hinna määramise metoodika (edaspidi: metoodika) lähtudes maagaasiseaduse § 12 lõikest 10.
- 1.2. Lähtuvalt AS EG Võrguteenuse bilansilepingu tüüptingimustest sõlmib bilansihaldur süsteemihalduriga bilansilepingu bilansi tagamiseks, bilansigaasi ostmiseks ja müügiks ning süsteemivastutuse teenuseks.
- 1.3. Metoodika eesmärk on määrata põhjendatud bilansigaasi hind.

2. Mõisted

Metoodikas kasutatakse mõisteid alljärgnevas tähenduses:

- 2.1. **avatud tarne** on turuosalisele bilansiperioodil süsteemihalduri või bilansihalduri poolt lepingus sätestatud koguse piirides gaasi müümine või ülejääva gaasi ostmine.
- 2.2. **bilansigaas** on gaas, mida bilansi hoidmise eesmärgil ostab või müüb süsteemihaldur bilansilepingu alusel.
- 2.3. **bilansiperiood** on ajavahemik, mille lõikes bilanss tagatakse.
- 2.4. **bilansiplaan** on andmed bilansihalduri planeeritava tarbimise ja määratud tarnete kohta bilansiperioodil.
- 2.5. **bilansiselgitus** on bilansi kindlaksmääramine bilansiperioodil.
- 2.6. **gaasisüsteem** on tehniline süsteem, mille moodustavad Eesti territooriumil asuvad võrgud koos asjakohaste juhtimis-, kaitse-, side- ja mõõtesüsteemidega.
- 2.7. **süsteemivastutus** on süsteemihalduri kohustus tagada sõlmitud lepingute kohaselt igal hetkel gaasisüsteemi varustuskindlus ja bilanss.
- 2.8. **süsteemiväline bilansigaas** on gaas, mida süsteemihaldur ostab või müüb süsteemibilansi tagamise eesmärgil väljaspoolt(e) Eesti gaasisüsteemi.
- 2.9. **varustuskindlus** on gaasisüsteemi võime tagada tarbijate nõuetekohane gaasiga varustamine, arvestades olemasolevat nõudlust ning eeldatavat tulevikunõudlust.

3. Bilansigaasi ostmine ja müük

- 3.1. Kui bilansihalduri bilansi selgitamise tulemusena on tema bilanss negatiivne s.t. “-“ märgiga (tarbis gaasi rohkem), siis loetakse, et süsteemihaldur on sellel perioodil avatud tarnena müünud bilansihaldurile bilansigaasi koguses, mis oli vajalik bilansihalduri bilansi hoidmiseks. Süsteemihalduril kaasnevad bilansigaasi ostmisega bilansihalduri tarbeks kulud.
- 3.2. Kui bilansihalduri bilansi selgitamise tulemusena on tema bilanss positiivne s.t. “+“ märgiga (tarbis gaasi vähem), siis loetakse, et bilansihaldur on sellel perioodil tarbinud plaanitust vähem gaasi ja süsteemihalduril oli õigus ülejääva koguse bilansigaasiks ostmiseks ja edasimüümiseks. Bilansigaasi ostmisel ja müümisel tekivad süsteemihalduril tulud.

3.3. Süsteemihaldur ostab ja müüb bilansigaasi tehnilis-majanduslikult soodsamalt pakkujalt, tagades seejuures bilansihaldurite võrdse kohtlemise.

4. Bilansigaasi hind

4.1. Süsteemihaldur määrab bilansiperioodi lõpul bilansigaasi hinna lähtudes järgmistest kulu komponentidest:

4.1.1. gaasisüsteemi varustuskindluse ja bilansi tagamisega seotud kulud;

4.1.2. süsteemihalduri administreerimiskulud, mis on seotud bilansigaasi ostmise ja müügiga;

4.1.3. bilansigaasi ostukulud;

4.1.4. kapitali kulu;

4.1.5. põhjendatud tulukus.

4.2. Kapitali kulu ja põhjendatud tulukuse arvutamise aluseks on reguleeritav vara, mida süsteemihaldur kasutab bilansigaasi ostuks-müügiks. Reguleeritava vara arvestus ja põhjendatud tulukuse arvutamine toimub vastavalt Konkurentsiameti maagaasi võrguteenuste hindade arvutamise ühtsele meetodikale.

4.3. Bilansigaasi hinna kujundamise aluseks on printsiip, mille kohaselt igal majandusaastal on süsteemihalduri äritulu võrdne ärikulude ja põhjendatud tulukuse summaga:

$BGM = BGO + K + KK + PT$, kus:

BGM - majandusaasta jooksul saadud tulu bilansigaasi müügist (kr),

$BGM = BGM_{kogus} \times BGM_{hind}$, kus:

BGM_{kogus} - bilansigaasi müügikogus,

BGM_{hind} - bilansigaasi müügihind.

BGO - majandusaasta jooksul bilansigaasi ostu kulu (kr),

$BGO = BGO_{kogus} \times BGO_{hind}$, kus:

BGO_{kogus} - bilansigaasi ostukogus,

BGO_{hind} - bilansigaasi ostuhind;

K - majandusaasta jooksul tehtud süsteemihalduri poolset administreerimiskulud, mis on seotud bilansigaasi ostmise ja müügiga (kr);

KK - kapitali kulu (kr);

PT - põhjendatud tulukus (kr).

4.4. Süsteemihaldur peab pidama arvestust bilansigaasi hinna kujunemise kohta ning vajaduse korral esitama vastavad andmed Konkurentsiametile.

4.5. Konkurentsiameti teostab järelevalvet bilansigaasi ostu- ja müügihinna kujunemise suhtes.